

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izkušnja vsak dan sveder izvajamti modelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna naročila velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Državni zbor.

Dunaj, 12. oktobra.

V draginjsko debato sta danes posegla dva slovenska govornika — dr. Rybář in Povše. Prvi, da izrazi težnje onih slojev, ki tudi na Slovenskem občutijo vso silo gospodarskega pritiska, kateremu jih je izpostavila veleagrarna politika države. Drugi, da brani principe agrarne gospodarstva. Ne pretiramo, če pravimo, da sta oba slovenska nasprotnika dvignila s svojimi izvajanjmi draginjsko debato na nivo, katerega do danes še ni dosegla. Dr. Rybář se ni omejl na splošne pritožbe in negativno kritiko, ni se podstopil rešiti s svojimi izvajanjmi celotno draginjsko vprašanje, temveč je podal v svojem predlogu o stanovanjskem oderuštvo konkreten in vse pozornosti vreden prispevek pozitivnega dela, spretno in bistroumno izbran kos iz velikanskega problema, po katerem brodi večina parlamentarnih govornikov, kakor po neskončni skledi testa. In narobe se nam je zdelo, da so mirna in z znanostjo utemeljena izvajanja posl. Povšeta predstavljala višek agrarne protibrambe. Posl. Povše, zastopnik boljše in modernejše gospodarske politike, kakor je ona, katere A in O je ozir na agrarne koristi, gotovo ni prepričan, priznati pa se mu mora, da se je držal načel resne polemike, ki jih agrarni govorniki in ničvedeži le prepogosto puščajo v nemar.

Zato smo naše poročilo navzlic dejstvu, da smo najostrejši nasprotniki Povšeta, in da tudi dr. Rybář ni pristal naše stranke z zadovoljstvom konstatiral uspeh slovenskih govornikov. Skoraj ni mogoče osvetliti nizki nivo današnjega parlamenta, kakor z Rybářevso besedo o poslancih, ki ne najdejo besed, da bi primerno označili nezmožnost in nedelavnost vlade, na koncu svojega govora pa podajajo predloge in staviijo resolucije, kakršna je tale (resnična): „Vlada se pozivlja, da stori energično vse potrebne korake v odpravo draginje!“ In nasprotno je naravnost brezupno gledati vlado, ki v tako važni gospodarski krizi ne najde trdnega gospodarskega programa, s katerim bi stopila pred zbornico, temveč ubija čas in sile brez pravega cilja nihajoč med strankami, z izmišljivanjem vedno novih paliativnih sredstev.

Veselite do dela gineva v parlamentu in v malenkostnih sporih, intrigah in preprih zapravlja zbornica čas in zanemarja svoje največje zakono-

dajne in kontrolne naloge. Gospodarsko življenje vrvi v vedno novem in silnejšem toku mimo spečih ministrov in poslancev, v avstrijske dežele je že davno zmagovito stopila industrija in ž njo preobrat gospodarskih razmer, mi pa še vedno tičimo v starem škornju veleagrarne politike, ki ubija našega delavca in malega kmeta. In v znamenju te veleagrarne politike nazaduje država na znotraj in na zunaj. Zgubili smo vsled naše nesrečne trgovske politike Balkan kot svoje trgovsko torišče, in ker se je z agrarnim nazadnjastvom zvezalo baš tam doli tudi narodno sovražstvo, ki je hotelo zadeti s svojim srbofobstvom Jugoslovane, smo danes prijadrali srečno tako daleč, da je avstrijsko ime v južnih deželah nekdanj tako slavno danes sovraženo. Tem bolj sovraženo čim bolj se mečemo v pozo grozeče oborožene velenosti. Dr. Rybář je danes našel pravo besedo za one nadpatrijote, katerih najgloblje misel so topovi in dreadnoughti.

Sme li naša država v času, ko dosega beda velikih mas že najskrajnejše meje upravljati milijone in milijone v neproduktivne svrhe? Je li monarhija sploh upravičena se šteti med velesile in se kot taka oboroževati in nastopati? Dejstvo je, da ste Avstrija in Ogrska dve zvezani srednji državi, ki tvorite skupaj državopravno telo, ki že radi tega nima velesilnega značaja, ker se cis in trans nahajata v neprestanem političnem in gospodarskem boju, o katerem se ne more reči, da v bodočnosti ne bo rabil pravega orožja. Le da vzdržimo fikcijo državne enote trdimo milijarde, in da ne izgovorimo odkritega odpora onkraj Lajta, žrtvuemo ogrski samopašnost življenjske interese ožje domovine, ter smo poslušni vsaki želji, ki jo izreče ogrski veleagrarec. Služimo stremeljenjem, ki merijo za tem, napraviti Ogrsko tekom časa od nas popolnoma odvisno, slabimo sebe, da podležemo če pride enkrat do carinske vojske med obema polovicama.

Miljarde zahtevajo vlada in nadpatrijoti za kanone in dreadnoughte, za prave interese domovine pa nimajo razumevanja. Niti tam, kjer so ti interesi najožje spojeni s specifično vojaškimi. Kako si predstavljajo ti krogi, ki vedno pridigajo o nevarnosti vojske z Italijo, obrambo ene najvažnejših avstrijskih dežel — ki še do danes ni zvezana z monarhijo, potom modernih komunikacijskih sredstev? Geslo o gospodarski osvoboditvi Balkana slišimo na vseh krajih in koncih — toda tja nas ne pelja nobena cesta in Hrvaško, skozi katere pokrajine vodi pot, smo

na milost in nemilost izročili Madžarom.

Vkovani smo v spone lastne zarite enostranske gospodarske politike, ministrski predsednik pa nas je še na milost in nemilost izročil Madžarom, trdeč da mora ostati zvest sklenjeni pogodbi — katero so Ogrji že zdavnaj prelomili. Slab jurist in slab državnik je baron Gautsch. V draginjsko vprašanje je vrgel geslo o boju proti socialnim demokratom in njegov klic, naj se strnejo stranke miru in reda v močno falango, je zgrešil svoj pravi cilj. Ne socialno-demokratska demagogija temveč narodno hujskanje nemških nacionalcev so sovražniki reda in miru v državi. S temi nevarnimi elementi, ki ogrožajo upravo in justico, se ne da organizirati boj za mir in red.

Posl. Rybář je v svojem govoru jasno razbrazil notranje vezi, ki spajajo gospodarsko vprašanje s političnim in narodnim; pokazal je, da eno brez drugega ne more biti rešeno ugodno. Avstrijski problem!

Na koncu se je prišel v razpravo nujni predlog posl. Dubilića o dalmatinskih železnikih. Prihodnja seja jutri. V naslednjem podajemo kratko poročilo o današnjih razpravah.

Draginjska debata.

Posl. Neunteufel (kršč. socialist) je utemeljeval predlog, naj se obdajo vsa zemljišča, ki so se odtegnila koristni uporabi. Veliki kompleksi se nakupujejo v lovsko svrhe. Pečal se je nato z industrijsko politiko. Na Balkanu za nas še ni vse izgubljeno. Če se pa naša gospodarska politika ne bo izpremenila, tedaj bo postala Avstrija beraška država, ki ne bo mogla vzdrževati svoje velikanske armade.

Posl. dr. Rybář se je bavil s stanovanjsko bedo. Prej so bila stanovanja majhna in temna, toda prijaznejša nego današnja stanovanja za velike mase. Nujno potreben je zakon za varstvo najemnikov. Tako se mora posebno ščititi obrnik, ki je vsled svoje pridnosti svoj obrt povzdignil in napravil v to svrhu velike investicije, če ga hišni gospodar sili, da plača ogromno najemnino ali pa se izseli. Govornik je zavračal očitke nemških radikalcev, češ, da so Slovenci veleizdajniki. V tem oziru noče svojega naroda braniti, ker so v Avstriji le tisti kaj dosegli, ki so bili veleizdajniki. Sicer se pa s Slovenci tako postopa, kakor se je postopalo pred l. 1848. Za Bosno nimajo drugega nego orožnike, za kulturne naloge pa ničesar. Tako se Avstro-Ogrske na Balkanu le boje, simpatij pa ne uživa.

Posl. N. Pitacco (laški naprednjak) je slikal veliko stanovanjsko bedo, ki vlada posebno v Trstu.

Posl. Povše je rekel, da ni prav, če se meni, da naj argentinsko meso jedo reveži. Pravi človekoljubi bi rekli, da naj tudi reveži jedo dobro domače meso, ne pa manj vredno argentinsko. Domačo živinorejo se mora torej pred vsem povzdigniti.

Posl. Kadičak je zahteval, naj bodo mala kmetstva stanovanja davka prosta.

Nato je prišel v razpravo nujni predlog posl. Dubilića glede dalmatinskih železnik.

Posl. Dulibić je govoril o veliki važnosti dalmatinske železniške zveze in je pozviljal vlado naj izpolni svojo dano besedo.

Politična situacija.

Dunaj, 12. oktobra.

Parlamentarno ozračje se vedno bolj temni. Gotove vrste vesti, označevalke pripravljajočih se komplikacij se množe in dejstva, ki ostanejo sicer popolnoma neopažena, zadobijo pomen važnih političnih dogodkov. Dopoldan se je v parlamentu mnogo kolportirala vest praškega nemškega dnevnika, da je ministrski predsednik voditeljem poljskega kluba naznanil ministrsko krizo, ako sprejme zbornica znani Waberjev predlog glede uvoza prekomorskega mesa. Pripomniti je treba, da se danes v parlamentarnih krogih sploh ne dvomi, da je velika večina zbornice za Waberjev predlog. Če je torej Gautsch izrek resničen, tedaj pomeni naznanilo dejstva, ki ne more izostati. Naravnost kot potrdilo teh vesti pa izgleda dolga avdijsca bivšega ministra Bilinskega pri cesarju. Znano je, da velja predsednik poljskega kluba že davno kot ministrski prestolonaslednik. Njegova politična umetnost, njegovo taktično mojstrstvo ga takorekoč predstavlja za to kandidaturu — njegove dobre zveze na levo in desno mu spravljajo zapreke s poti, ki se sicer staviijo vsakemu ministrskemu predsedniku nasproti. Za demokratske in napredne stranke Bilinskega kandidatura gotovo ni preveč simpatična — toda njegov odkrit konzervativizem je morda manj nevaren, kakor pa v razne fraze zavito reakcionarnost kakega visokega uradnika ali aristokrata. — Glavno pa je, da se v zbornici morda ne nahaja niti ena stranka, ki bi že a priori odklanjala kabinet pod vodstvom Bilinskega; dejstvo, da je Slovan, bi morda vzdignilo najradikalnejše nemške elemente,

toda pri večini nemške delegacije je bivši finančni minister v dobrem spominu . . .

Da se danes v parlamentu že splošno govori o bodočem šefu kabineta je dokaz, da postaja parlamentarni položaj vedno obupnejši. Dr. Rybář je v svojem današnjem govoru izluščil jedro te latentne krize, iz katere se ljudska zbornica ne more izlečiti. Nobena vlada se duševno ne zmore tako visoko, da bi se fiktivno postavila na čelo zakonodajnega in upravnega aparata s programom, ki bi imel notranjo silo izvleči ustavopravne faktorje. Vlade so nas ponižale na nivo odglasovalnega stroja, ubile so v nas veselje stremeti za visokimi cilji naših zakonodajnih nalog, in zato se prepriamo v malenkostnih bojih in nadaljujemo v parlamentu ljudska zborovanja in shode!

To so resnične besede. Zadenejo tudi sedanjí kabinet, ki se je z dejanji in besedami priznal za vernega dediča „fortvurstpolitik“. In ker manjka vladi jasnega programa, ker se niti v gospodarskih niti v narodnih vprašanjih ne upa reči jasne besede, postaja kaos čim večji in vsaka malenkost se spremeni v novo zagazdo v parlamentarnem telesu.

In tako se stranke z vsakim dnem vedno dalje odmikajo od kabinetskega šefa, ki je parlamentarne voditelje še pred kratkimi meseci videl zaupljivo zbrane okoli sebe. Z večerj smo javili, da piha v čeških vrstah vedno ostrejši veter; mnogo pozornosti so vzbudile tudi ostre besede člana nemškega Nationalverbanda, posl. Waberja. Krščanski socialci, razočarani, ker ministrski predsednik vendar le ni hotel nastopiti kot „divji lovec“ na socialne demokrate, se hudujejo naprej in jugoslovanski klerikalci so v polnem opozicijskem toku. Prav pazna očesa so že izsledila, da prede dr. Šušteršič novo intrigo ter lovi v svoje mreže češke agrarce, ki se baje v šoli nekdanje „Slovenske Enote“ še vedno niso izučili. Morda se opazovalci motijo, toda zbornica se je že tako navadila, da se v kritičnih časih rodi prva intriga v glavi voditelja slovenskih klerikalcev (in se navadno tudi najprej razkrije), da podobne vesti prav nič ne presenetijo. Tudi neklerikalni jugoslovanski poslanci so danes odločni nasprotniki barona Gautscha, katerega postopanje v vprašanju dalmatinskih železnik je več kot sumljivo. Z vsakim dnem se množi v parlamentu odpor in če se baronu Gautschu ne posreči v zadnjem trenutku odvrniti pretečo nevarnost, mu bodo kmalu štrlele nasproti sulice — sovražne večine.

LISTEK.

Nekaj spominov.

(K Ipavčevem večeru v »Narodnem domu« dne 15. oktobra 1911.)

Spored Ipavčevega večera imam pred seboj in živo mi vstaja v spominu slika za sliko iz mladih let, ko so me pred 32. leti poklicali v čitalniški pevski zbor ljubljanski.

Kje so tisti časi? Takrat ni bilo na razpolago zborov, ne pesmaric kot sedaj, — prepevali smo večkrat celo iz nemščine prestavljene zbere — in ni bilo čuditi veselju, ki je zavladalo v pevski sobi, kadar je naš pevovalja prinesel nov zbor. Ponavadi je bil Ipavčev. Pesmi bratov Ipavcev so bile lahke, melodiozne, zato najpevnejše in običnostno jih je najraje poslušalo. Nobenega važnega, posebnega nastopa ni bilo brez himne »Bodi zdrava domovina, mili moj slovenski kraj!«

Ko je prišel leta 1883, naš cesar v Ljubljano in tudi obiskal Postojno, je čitalniški pevski zbor pod vodstvom Vojteha Valente v postojnski jami na Kalvariji zapel »Bodi zdrava« . Valenta je pel baritonski solo

(imel je mil glas), Meden (kateremu pevcu je njegovo ime neznano?) tenorsko partijo. Cesar je prišel mimo pevcov, jih pohvalil in se ustavil pri Medenu, ter mu dejal: »Ich frene mich Ihre werte, schöne Stimme einmal gehört zu haben.«

Pozneje smo jo peli tudi pri podoknici grofu Harrachu pred hotelom pri »Slonu«.

Majši rod te krasne pesmi ne poje tako pogosto kot smo jo nekdanj, pač pa jo igrajo godbe vsevprek.

Nič manj nam ni bila priljubljena — sedaj tudi že precej pozabljena dr. B. Ipavčeva »Prošnja«.

Leta 1881. smo bili povabljeni pevci ljubljanske čitalnice na neko slavnost v Ptuj. Pri koncertu je bil navzoč tudi dr. Benjamin Ipavec. Ko smo se vračali domov, se na Pragerskem natančneje seznanimo z njim. Pohvalil je izrecno Medena kot izvrstnega tenorista in mu obljubil, da zanj komponira nov zbor s tenorsolom. No in par tednov pozneje dobi Meden krasno pesem: »Prošnja« z dedikacijo: »Velečastnemu gospodu I. Medenu, vrlemu slovenskemu pevcu posvetil dr. B. Ipavec.« To tenorsko partijo je Meden poleg »Popotnika« pel najlepše. Treba je bilo pesem vedno in vedno ponavljati. Pozneje je večkrat nastopal z njo tudi »Sla-

vec« s prav dobrim uspehom. Kolikor se spominjam, sem jo slišal v Ljubljani zadnjič peti na koncertu »Mladosti« iz Zagreba.

Krepko »Savsko« je zložil baje dr. Gustav Ipavec na čast rezervistom, ki so odhajali leta 1878 na vojno v Bosno. V Ljubljani so to pesem precej skrivali, ne vem zakaj, spominjam se pa, da jo je pokojni blagi dr. Gross naštediral in od takrat je splošno priljubljena.

»Slovenska pesem« dr. B. Ipavica se je pela v Ljubljani prvič pri podoknici o priliki poroke gospe Franje dr. Tavčarjeve pred Spickramarjevo hišo na Poljanah. Zbor je tačas vodil gosp. Srečko Stegnar (sedaj v Mariboru), tenorsolo je pel Meden, baritonski je bil poverjen Bajcu, dobremu baritonistu. Tudi ta zbor se redko čuje, v nedeljo ga pojemo zopet po dolgem času.

Skoro največkrat pa smo razven »Oblačka« prepevali dr. Gust. Ipavčev: »Planinsko rožico«. Povsod so jo zahtevali in jo še sedaj zahtevajo. Če pridemo med planince, bi pa bilo komaj, da ne pojemo nobene druge pesmi, kakor le to. Najbolj se je z njo odlikoval nekdanji kvartet »Ilirija« (Pavšek, Pelan, Lilleg, Dečman.)

Skoro ponarodelo: »Iz stolpa sem mi zvon doni«, smo dobili od se-

daj na smrtni postelji ležečega Fr. Paplerja o priliki neke veselice v Borovnici. Prinesli smo jo v Ljubljano in jo vedno prepevali z neko posebno radostjo. Gotovo je, da so jo drugod prej peli, kje, mi ni znano. Dobro se pa spominjam, da se je nekoč v Ljubljano došlelu češkemu kvartetu »Kytara« izredno dopadla in smo jim morali partituro prepisati. Ob tej priliki sem pel v kvartetu z opernim pevcem Bučarjem, Branketom in Petričem.

»Danici« (Al' na tujem) me spominja na neko smešno. V tistih časih smo se radi zvečer zbirali v prijateljskem krogu v gostilni pri »Francelnu« na Bregu. Med nami sta ponavadi sedela tudi znani dobri baritonist Pucihar in še sedaj živeči Luka Breskvar. Neki večer smo pevec imeli podoknico na Starem trgu, nasproti sedanje deklishe šole. Breskvar sedi pri »Francelnu«, začuje petje in pride na Stari trg, ravno takrat, ko je Pucihar pel besede: »Al' me še poznáš, al' me še poznáš?« — Breskvar nato v svoji dovipnosti odgovori na glas, da smo vsi čuli: »O, dobro, dobro te poznam, Pucihar si!« — Smeha seveda ta večer potem ni bilo konec ne kraja.

Tudi vaspovali smo časih radi. In dekletom smo se najbolj prikupili, če

smo zapeli: »Kje so moje rožice.« Takoj se je okno odprlo.

In kolikrat smo se navduševali ob himni: »Slovenec sem«? Nešteto-krat. Saj jo pojo vsi slovanski narodi na pamet.

Tudi pri vseh proizvajanjih večjih dr. B. Ipavčevih del sem bil vedno navzoč. Sodeloval sem pri »Kdo je mar«, opereti »Tičnik« (solisti: Pribil, gospa Svetkova, Paternoster in Vizjak, še v starem gledališču) in pri premijeri opere »Teharski plemič« . Tenorsko partijo je pel Pavšek, grofa Urha celjskega Josip Noli, romarja - ovaduha jaz. Dirigiral in naštediral je opero gosp. ravnatelj Fr. Gerbič. Uspeh je bil odličen.

Dovolj naj bo. — Nepobitno dejstvo je, da so zasluge pokojnih bratov Ipavcev za slovensko glasbo, posebno za petje, neprecenljive. Njihove pesmi, sicer preproste, so vzkipele iz sre, navdušenih za narod, zato tudi sežejo drugim v sree.

Dolgo dobo let je pojem in z največjim veseljem se spominjam časov, ko smo prepevali lepe Ipavčeve skladbe. V nedeljo zvečer jih zopet slišimo, zato pridite!

V Ljubljani, dne 8. oktobra 1911.

Avugst Štamcar.

Eksminister vitez dr. Fr. Klein.

II.

Nadaljevanje mojih člankov ste mi, g. urednik, olajšali s poročilom o aferi g. dr. V. Kukovec v Celju (glej članek pod naslovom: Obrekovalci — razkrinkani, št. 216 z dne 20. septembra 1911). V tem poročilu stoji stavek: »Oni nemško nacionalni zagriženec sodnik dr. Watzulik, ki je svoječasnno obsodil nekoga slovenskega odvetnika na več tednov zapora radi žalitve proslulega Orniga v Ptuj, je pri okrajnem sodišču v Celju v tem slučaju enako nesramno postopal proti dr. Kukovecu.« Istina je, da sem imel konflikt z dvema redarjema v Ptuj, v moji pisarni, ker sta me prišla rubit radi neke neizkvidirane tirjatve (na prispevkih iz okrajno bolniško blagajno), ter se nista prej odstranila, dokler nisem začel svojemu uradniku g. Gregoriju diktirati pričožo na e. kr. namestništvu v Gradeu.

Redarja nista imela nobenega pismenega naloga; bila sta v službeni opravi. Namestnika je odredila poizvedbe, tekmo katerih je moj uradnik potrdil, da sta me redarja brez hotela zarubiti.

Jaz sem ta nepostaven čin imenoval zlorabo uradne oblasti, kar je Orniga napotilo, da je vložil ovadbo pri sodišču radi uradnega razražljanja proti meni.

Razpravo je vodil takratni sodni adjunkt dr. Watzulik, o katerem pa se takrat nisem znal, da namerava postati Ornigov zet. Sicer bi ga bil odklonil ali vsaj odkloniti skušal. Kaj se zgodi? Redarja sta tajila, da sta prišla mene rubiti, trdeč, da sta samo rekla »wenn nicht Zahlung geleistet wird, müsste Exekution geführt werden.« Dr. Watzulik mojega uradnika ni hotel kot razbremenitno pričo zaslišati o tem, kako sta se redarja v moji pisarni obnašala. Seveda me je obsodil v 14dnevni zapor, ker sem s tem hudo razžalil Orniga in njegovo policijo na uradni časti. Priziv je ostal brez uspeha, ker tudi okrajno sodišče ni hotelo zaslišati moje razbremenilne priče, uradnika Gregorija.

Prestal sem to kazen pri okrajnem sodišču v Radečah. Seveda sta pričakovala dr. Watzulik in »poštenjak« Ornig, da me bode odvetniška zbornica izbrisala iz odvetniške liste radi te kazni. Toda kruto sta se varala. Odvetniška zbornica v Gradeu se ni niti disciplinarne preiskave ozir. razprave proti meniavedla. Sedaj po preteku več let, ko o tej zadevi popolnoma hladnokrvno mislim, izrazim prepričanje, da se je res takrat izvršila zloraba uradne oblasti, in da se je zaslišba mojega uradnika Gregorija samo radi tega odklonila, da se ta zloraba lažje prikrije in utaji.

Prepričan sem pa tudi, da je imela ta obsodba jako ugodne osobne posledice in koristi za dr. Watzulika; kajti par let pozneje je postala hči Orniga nevesta dr. Watzulika. Ker je župan Ornig eden najbogatejših Ptujčanov, ima dr. Watzulik zavest, da je dobil tudi eno najbogatejših nevest in eno najbogatejših žen! Tableau! Prizor za bogove!

Ce bi se pokojni Sallust živel, bi po pravici vskliknil: O justitiam venalem et mox peritiram, si emtorem invenirent!

Kakor je pred leti hotel Ornig s pomočjo dr. I. P. sedaj dvor. svetnika pri najvišjem sodišču ugonobiti in uničiti slov. odvetniškega uradnika A. Pinteriča, tako je nameraval ta poštenjak pozneje s pomočjo svojega zeta ubiti moralno in gnotno mene. Ta mož ima svojo metodo. Toda posrečilo se mu ni niti v enem niti v drugem slučaju. Prišlo pa je nekaj drugega zanimivega na dan!

G. urednik! Znano vam je, da pri civiliziranih in kulturnih ljudeh uživa kaznenec neko nasilno pravico, reklet bi neki »schonzeit« vsaj takrat, ko je kazen prestal — bodisi, da je kazen pravična ali krivična!

Po našem kazenskem zakonu (§ 497 k. z.) se vsako zasmehovanje radi kazni kaznuje kot žaljenje časti. Ornig in njegov ljubeznivi zet dr. Watzulik ne spadata med take kulturne ljudi, ki bi to humanno načelo npeševali. Evo dokaza! Po prestani kazni je Ornigovo glasilo »Štajersko«, ki ga je takrat urejeval, sicer samo kot slammjak, I. Drevenšek, začelo napadati mene radi te kazni v št. z dne 16. oktobra 1904 pod zaglavjem »doktor slepič — jaz sem precej kratkoviden — v luknji« v vezani obliki, — 14 dni pozneje pa v št. z dne 30. oktobra 1904 v nevezani obliki pod zaglavjem »Iz Radeč«. Natakaizbruhzeverinske bestialnosti, koje sta možna le Ornig in njegov zet dr. Watzulik nistem takrat reagiral. Toda nekaj drugega sem leto dni pozneje izvedel od imenovanega slammnatega redakterja I. Drevenška. Ko ga nekoč srečam, se

spomnim teh napadov in ga vprašam, kako to pride, da je znal, kje in kdaj sem kazen odslužil? Nasmehne se mi in odgovori: »Oprostite, gosp. doktor! Oim nesramnejše vas in druge odlične Slovence osobno napadam, tem večji honorar dobim od župana Orniga; Ornig ima pri ptujskem sodišču in tudi drugod svoje špijone; v Radečah nimamo nobenega dopisnika, dole se tudi ni pisal v Radečah, ampak v Ptuj; napla »Iz Radeč« se je uporabil samo v to svrhu, da se odvrne sum preloma uradne tajnosti od e. kr. sodišče v Ptuj in da se zvali ta sum na e. kr. okrajno sodišče v Radečah!« Komentara k temu pač treba ni. To je priznanje zlorabe uradne oblasti.

Nimam niti najmanjšega varoka, dvomiti o resničnosti te izjave I. Drevenška, čeravno je bil takrat, ko mi je to priznal še kot slammnat uradnik »Štajersca« odpuščen. To se je zgodilo, kakor rečeno l. 1904, ko je bil predstojnik okrajnega sodišča v Ptuj znani najboljši osebni prijatelj Orniga g. dr. Franc Glas.

Po sedmih letih vse prav pride, trdil sem v prvem članku.

Baš v tem letu je bilo tudi odlikovanje dr. Glasa z vitezkim redom Fran Josipovem radi izrednih »zaslug« v uradu ptujskega sodišča. Dne 17. marca 1904 priredil se je javni banket na čast odlikovancu, pri katerem so bili Slovenci izključeni, ker so gospodje dr. Pevet, Undermann, Ornig, Glas, Fichtenau hoteli sami med seboj biti in nemoteno čez Slovence zabavljati, na zgoraj pa drug drugemu kaditi, da »zasluge« ne ostanejo na višjem mestu neopazevane. (Primeri poročilo v »Tagespost« z dne 21. marca 1904). Dvomim, da bi se bil kateri zaveden Slovenec iz Ptuja banketa udeležil, če tudi bi bil povabljen. Če bi se ga vkljub temu udeležil, bi zbranim gostom zaklical: Vi ste sleparji! Vi slepite ne samo javnost, nego tudi višje in najvišje kroge, ki odlikovanja podeljujejo!

Priznam drage volje, da vse to ne gre izključno na rovaš eksministra g. vit. dr. Kleina. Gre večinoma na rovaš tistih nadsvetnikov in dvornih svetnikov, ki so bili razljudeni, ker vrhovno kot kasacijsko sodišče ni izročilo dr. Tavčarja in mene po Ornigovi želji — mariborski poroti. Nekaj o osebni odgovornosti eksministra dr. Kleina bom predaval v prihodnjih člankih.

H koncu še par besed g. urednik! Ali se pri teh razmerah čudite, če sedaj drž. poslanec V. Malik, s katerim je Ornig sedaj zapleten v tožbe, na vse pretege skuša odkloniti ptujsko sodišče? Jaz se temu nikakor ne čudim.

Ptuj, 2. oktobra 1911.

Dr. Anton Brumen.

Italijansko-turška vojna.

Tripolitanijska.

Iz Tripolisa poročajo: Včeraj je došlo sem 19 transportnih ladij z drugim oddelkom ekspedicijske armade. Spremljevale so jih vojne ladje. Do zdaj so v Tripolisu izkrcali 22.000 italijanskih vojakov.

V Rimu pripravljajo posebno komisijo za Tripolitanijsko, ki naj tam gradi nove ceste in železnice. Italijanskemu parlamentu bodo v najkrajšem času predložili zakonski načrt za razna javna dela v Tripolitanijski, pri katerih bodo zaposleni samo domači in laški delavci. Odpotovali bodo tudi inženjerji, ki naj grade v Tripolitanijski vodovode. V Rimu upajo, da bodo pokrili stroške ekspedicije z veliki podjetji, ki jih hočejo v Tripolitanijski ustanoviti.

Iz Londona poročajo, da je v sredo udrla večje število turških vojakov v oazo pri Tripolisu, da se prekrbi z vodo. Oddelek italijanskega vojaštva je napadel turške vojake ter jih pognal v beg. Turki so imeli tri mrtve, 35 ranjenih, ujetih je bilo pa 200.

Iz Derne poročajo, da je prišlo tam do hudega boja, ko so hoteli Italijani izkrcati vojaštvo. Ko so se morali Italijani umakniti, so začele italijanska ladje mesto bombardirati. Utrdbe, pa tudi vojašnice, bolnišnice in druga javna poslopja so bila razdejana. En dan prej se je baje vršila tudi huda bitka. Italijansko brodogeje je bilo baje poškodovano in ste se dve ladji potopili. »Agenzia Stefani« označuje to poročilo kot neresnično in tendenciozno.

Iz Tobruka poročajo: Prebivalci neke arabske vasi so se podali na vojno ladijo »Piso« ter se udali. Obljubili so, da bodo tudi pri drugih Arabcih na to delali, da priznajo italijansko vladu. Veliko beguncev se je vrnilo v Marsio in Tobruk.

Položaj turških čet.

»Giornale d' Italia« poroča iz Tripolisa: Italiji naklonjeni Arabci potrjujejo, da je položaj turških čet, ki so se umaknile v notranjo deželo, vedno obupnejši. Število dezertirjev, ki so se udali Italijanom, je veliko. Arabski

genjači velblodov, ki so spremljali turške čete, se tudi desertirali. Kakor poročajo, je turška vlada, ker ne more direktno občeati s Tripolitanijsko, brzojavno ukazala turškim konzulom v Tunisu in na Malti, naj skušajo sporočiti turškemu poveljniku v Tripolitanijski, naj se do skrajnosti upira. V Tripolisu se govori, da se namerava najvišji poveljnik Masir paša udati, ker se ne more ustavljati in ker mu manjka vode in dragih potrebščin.

Iz Aleksandrije.

»Agenzia Stefani« poroča: Italijanski konzularni agent v Aleksandriji je moral zaradi sovražnih turških nastopov zapustiti mesto in pobegniti. Nemški konzul ga ni mogel varovati, ker turške oblasti niso hotele priznati tega varstva.

Kreta.

Turška vlada je pri zaščitnih državah Krete protestirala, da bi se Kretska zbornica otvorila v imenu kralja Helenov.

Iz Carigrada se oficijozno poroča, da je prišlo v Argo pri Kanci pri nekem ljudskem shodu do velikih izgrediv.

Sklivanje turškega parlamenta.

»Neues Wiener Tagblatt« poroča: V soboto se snide turški parlament k ad hoc sklicani seji, kateri se v političnih krogih pripisuje velika važnost. Novi kabinet ni mogel do zdaj zavzeti decideranega stališča napram tripolitanskemu vprašanju in vsled tega tudi ni mogel v poslednji noti na velevalsti, v kateri je Turčija prosila za intervencijo, tako natančno označiti stališče Turčije, da bi mogle velevalsti posredovati. Vlada bo predvsem zahtevala, da ji izreče zaupanje. Če bo zbornica stopila na stran kabineta in odobrila postopanje vlade, tedaj se bo ta lahko obrnila na velevalsti in zavzela stališče napram tripolitanskemu vprašanju, da se s tem omogoči velevalstim delovati na to, da se vojna konča in da nastane zopet mir, ker bo do tistega časa tudi izveden glavni pogoj, ki ga stavlja Italija, namreč vojaška zasedba Tripolitanijske.

Mohamedanski fanatizem.

Iz Carigrada poročajo: Velikemu vezirju so grozili s smrtjo, če bi kabinet še nadalje bil pripravljen sprejeti italijanske mirovne pogoje, v katerih se zahteva, da Turčija odstopi Tripolitanijsko, in če bi ne izgnal Italijanov ter konfisciral njihovega premoženja. Boje se tudi, da ne pride v nedeljo do prevrata. Italijanski delegat v »Dette publice« in vodja carigradske filijale »Bance di Roma« sta dobila pošiljatev, z dinamitom napolnjeno. Zagrozili so jima, da bodo razstrelili bančno poslopje, če bo banka še nadalje poslovala. Vodja banke je zapustil Carigrad. Bolgarija.

Vojni minister je izjavil, da bo morala Bolgarija z ozirom na mobilizacijo Turčije mobilizirati tudi svoje vojaštvo na mejah.

Politična kronika.

V večerajšnji konferenci načelnikov strank je zbornični predsednik dr. Sylvester postavil kot prvo točko v razpravo volitev funkcionarjev v odelkih. Na dneveni red današnje seje namerava namreč postaviti volitev 22. odelkov. Celo ministrski predsednik se je zavzel za to, da se odkaže uradniška predloga in predloga o pokritju brez prvega branja odelku in tako omogoči rešitev tega vprašanja do 1. novembra. Nasprotno pa izjavi ministrski predsednik, da popolnoma točno termina za službeno pragmatiko se ne more določiti, ker se ni povsem izdelana. Nikakor pa ne more priti službena pragmatika na dnevni red pred uradniško predlogo. Poslanec Fiedler in Korošec sta izjavila, da morata tozadevno še vprašati svoji stranki, med tem, ko se je izjavil poslanec Lewicki proti temu predlogu. Poslanec Seitz zahteva, da se predloga o socialnem zavarovanju odkaže brez prvega branja odelku. Po daljši debati je bil sklenjen sledeči dneveni red za zbornico, ki pride na vrsto po draginski debati:

1. Uradniška predloga in iniciativni predlogi glede železničarjev ter vprašanje pokritja;
2. poslovnik;
3. državni proračun.

Posl. Conci želi, da pride na dnevni red pred državnim proračunom prvo branje italijanske fakultetne predloge.

Klub neodvisnih Čehov je imel včeraj sejo, v kateri se je izrekel proti junktumu uradniške predloge in predloge za zvišanje davkov, ker more tak junktum samo napraviti slabo kri med davkoplačevalci. Tudi odgovor ministrskega predsednika glede dunajskih čeških šol v nobenem oziru ni zadovoljil.

Olede krize v kabinetu piše »Česke slovo«, da bi vlada prej razpustila parlament, predno bi mislila na

kako novo kombinacijo ministrstva. V slučaju novih volitev bi se vršile volitve na Češkem pod geslom: »Proti vladi« in v znamenju kompromisa.

V češki - nacionalno - politični komisiji upajo, da bo delo krepko napredovalo zlasti zato, ker je bilo močete doseči popoln sporazum glede dnevnega reda. Najprej pride na vrsto zakonski sket o dečnem redu in predloga o jezikovnem vprašanju pri avtonomnih uradih.

Iredentistične demonstracije so se vršile predvčeršnjem zvečer v Tridantu povodom obletnice odkritja Dantejevega spomenika. Zvečer so se zbrala društva z zastavami, bakljami in godbami pred spomenikom in zapela Garibaldijevo himno. Nastopilo je tudi več govornikov, ki so proslavljali Italijo in vojno s Turčijo.

Izbruha pasivne resistance železničarjev 15. oktobra ni več pričakovati, ker je prišlo med železničarji in vlado vsaj navidezno do sporazuma. Vlada je namreč že napol privolila, da naj se zviša postavka v uradniški predlogi za kakih 14 do 17 milijonov. Do danes opoldne upajo, da se bo situacija popolnoma razjasnila.

V ekspoziciji ogrskega finančnega ministra Lukacea je tudi prvič govor o višjih izdatkih, ki jih zahteva vojna reforma. Vsi izdatki samo za domobranstvo znašajo za 8.369.550 K več kakor letos. Poslanec Kossuth, Hollo in Rakovsky so izjavili, da Justhova in ljudska stranka ne bosta delali proračunu ovira. Rednih izdatkov je 1.580.378.496 K, rednih dohodkov pa 1.667.091.211 K, tedaj prebitka 86.712.715 K. V ekstraordinariji pa stoji 272.316.502 kroni tranzitornih izdatkov in investicij nasproti 185.656.450 K izrednih dohodkov, tedaj znaša primanjkljaj 86.660.052 K. Redni izdatki so se tedaj povišali za 80¹/₂ milijona kron, izredni pa za 65¹/₂ milijona, med tem, ko so se redni dohodki povišali v proračunu za 123 milijonov kron.

Vesti o razpustu bosansko-hercegovinskega deželnege zhora krožijo v političnih krogih. Odločitev bo padla v ponedeljskem zasedanju, če se do tedaj ne posreči krize premagati.

Monarhistična vstaja na Portugalskem se je zaradi velikih ploh, ki so se vlije na Portugalsko, v svojem teku zavlekla. Glavno taborišče monarhistov je baje Pinheiro Verlho od koder se pomikajo monarhistični oddelki proti provinci Lomba in Duro. Vlada je dala do sedaj zapreti že nad 7000 duhovnikov in častnikov. Nad 200 duhovnikov je zaprtih v trdnjavi Dugne.

Revolucija na Kitajskem se vedno bolj širi. Vučang in Hanjang sta v rokah vstajev, ki požigajo mesta in vasi. V Vučangu so proglasili revolucionarni provizorično vlado ter imenovali generala Lija za poveljnika vojske. Državni denar so razveljavili in na mesto njega vpejali lasten denar. Tudi Chiadingfu je v oblasti revolucionarjev. Dva armadna zbora pod poveljstvom kitajskega vojnega ministra sta na poti proti Vučangu. Tudi vojne ladje je vlada odposlala proti vstajem in baje že bombardira kitajska mornarica mesto Vučang ob Jangtsze Kiangu. Kakor poročajo iz Hankava je kitajski mestni del v rokah vstajev in so ti zavzeli tudi Sufu v Šenanu.

Štajersko.

Iz Celja. »Slov. del. podporno društvo« priredi v soboto, dne 14. oktobra ob 8. zvečer zabaven večer v gostilni »mesto Gradeu«. V nedeljo, dne 12. novembra pa v »Skalni kletki« Martinov večer.

Iz Šmarja pri Jelšah nam poročajo: V okoliški občini je izvoljen za župana Matija Jecl, za svetovalca pa Martin Hrovat, Jakob Jecl, Martin Novak in Zepa Stoklas. Čuje se, da z občinsko blagajno ni ali vsaj ni bilo vse v redu. Zato bi bilo dobro nekoliko javnega pojasnila v pomirjenje občinarjem in davkoplačevalcem. V novem občinskem odboru so zaslopani tudi naprednjaki.

Celje. Pri volitvi članov in namestnikov v pridobinski komisiji za III. razred priredbinskega okraja Celje dežela bila sta izvoljena kot člana gg. Ferdinand Gologran, sidarski mojster, Gaberje, in Alojzij Juvančič, gostilničar. Zidani most, kot namestnika gg. Alojzij Kranjc, e. kr. notar, Šmarje pri Jelšah, in Maks Turnšek, gostilničar v Zlabru, in za IV. razred kot člana gg.: Franc Cukala, trgovec,

Gemilsko, Alojzij Šribar, gostilničar, Dobertšajava, ter kot namestniki gg. Martin Šuster, pek, Mozirje, Nikolaj Pintarič, krojač, Trbovlje, in Josip Cizel, trgovec, Polzela.

Koroško.

Star denar. V St. Vidu ob Glini so dobili pri popravljanju občinske hiše pod velikimi vrati rov, ki je bil napolnjen s starim denarjem. Delavci so velik del tega drogocenega zaklada odnesli. Županu se je posrečilo dobiti le še 175 raznih, zelo starih novcev.

Tudi demonstracija. Kakor povsod, so tudi v Šentvidu ob Glini nekatere gospodinje zaradi letošnje draginje silno razburjene. Posebno se hudujejo na kmetice iz okolice, ki svoje pridelke neusmiljeno draže na trgu. Pred kratkom so začele na trgu z njimi prepri, med katerim so pometale kmetičam vsa živila in vse, kar so pripeljale na trg, po tleh, češ, da so take cene že nesramne in skrajno oderuške. Nastal bi bil na trgu pravcat boj, da ni redarstvo odpravilo kmetice s pozorišča. Kmetice so celo zadevo ovadile sodišču.

Orapani farovž. Ze včeraj smo poročali, da so vlomili tatovi v farovž v Voglicah in ga okradli. Farovž je bil prazen, kaplan pa je bil v Celoveu pri neki skušnji. Tatovi, ki jim morajo biti razmere dobro znane, so pretaknili vse kote in napravili veliko škodo. Koliko so odnesli, se natanko še ne ve.

Primorsko.

Iz poštne službe. Za poštneega praktikanca je imenovan dovršen realc Franc Tonetti.

Tržaški občinski svet. V sredo zvečer je bila seja tržaškega občinskega sveta. Navzočih je bilo 51 odbornikov. Brez posebne debate so sprejeli predlog, da dobi požarna hramba v Trstu električni motorni voz za 30.000 kron. Nato se je razvila jako živahna debata glede regulacije mesta. Sprejeti so bili končno razni predlogi, ki streme regulacijo raznih cest. Za regulacijo ceste Sv. Marka so dovolili brez ugovora 80.000 K. Predlog glede ureditve cestne železnice na trgu Gondoni pa so dali tramvajskemu odelku, da ga prouči in poroča o njem pri prihodnji seji. Nato je bil mestni fizik dr. A. Constantini zaradi raznih zaslug, posebno za časa kolere, pomaknjen ad personam v XI. razred. Sejo so zaključili ob 10. uri zvečer.

Miramar odprt. Grad Miramar je občinstvu zopet dostopen.

Pomorski promet v Trstu. Včeraj je priplul iz Aleksandrije Lloydov parnik »Dalmatija«. Pripeljal je med drugimi potniki 85 Arabcev, ki se odpeljejo s parnikom »Laura« in »Argentina« v Ameriko. Značilno je gibanje med Arabci v zadnjem času. Dosedaj se vobče niso izseljevali. V Trst in naprej v Ameriko je prišel le kak posameznik, ali k večjemu kaka manjša rodbina. Sedaj pa se opaža med njimi vedno živahnejše izselniško gibanje. Zaradi viharja je moral parnik »Karpattia« čakati včeraj cel dan v Trstu in bo odplul šele danes.

Trgovina in vojna. Pomorska oblast v Trstu je izdala včeraj sledeči razglas: Italijansko zunanje ministrstvo je izdalo, kakor poroča dopis avstrijskega ministrstva, razglas, v katerem javlja, da bode Italija zaradi italijansko-turške vojne smatrala kot vojno kontrebando sledeče blago: Topove, puške, karabine, revolverje, pištole, sablje in vsakovrstno drugo orožje. Ravnotako strelivo in druge vojne potrebščine. Dalje bode Italija izvrševala proti tujim kupčijskim ladjam tudi pravico zajetja, natančne kontrole in konfiskacije sumljivega blaga, ker je turško brodogeje zajelo že več laških ladij in dosedaj turška vlada še ni nič ukrenila, kar bi osiguralo varen promet italijanskih kupčijskih ladij.

Umrl je v Gorici dragonski nadporočnik Rudolf Kaiser, ki je prepotoval na znanstvenem potovanju z baronom Codellijem celo zahodno Afriko.

Ubegli defraudant. Iz Trsta je nenadoma izginil uradnik špedicijske tvrdke bratov Gondrand Humbert Amerigoni. To nenadno odpotovanje Amerigonija je napolnilo prokurista, da je napravil točen blagajniški zaključek. Zaključek je pokazal, da je Amerigoni ugotovil dva čeka tvrdke Gondrand in sicer po 360 K in 120 kron ter s tem denarjem pobegnil. Pokazalo pa se je tudi, da je tvrdko oškodoval bivši njen uradnik Alojzij Parovel tudi za 347 K in s tem znemskom pobegnil. Proti obema je izdala policija tirnico.

Železniško gibanje v Trstu. Včeraj je vršil v Trstu velik shod železničarjev, katerega so se udeležili v ogromnem številu železničarji. Na shodu so sklenili zborovalci soglasno, da prične drugi teden s pasivno resistance, kakor se ne ugod

železničarjem njihove draginjske zahteve v polnem obsegu.

Dnevne vesti.

+ Dr. Krek in karteli. Ouderstvo, ki je uganjalo kartel, je tako nezno, kakor oderstvo v živili. Za oderstvo v živili je dr. Krek zelo vnet, a da bi dokazal, kako mu bje srce za ljudstvo, se je vsaj zapodil v boj zoper oderstvo kartelov. Sicer se je enkrat v prejšnjem državnem zboru v tej stvari hudo plamiral, a tega mu ni šteti v zlo. Kartelno vprašanje spada med najtežavnejše probleme in ne smemo se čuditi, da priprosti dr. Krek takih stvari ne razume. Njegovo dobro voljo, odpravi oderstvo kartelov, je treba priznati. Samo peska naj ljudem nikar ne meče v oči. Zdjaj razglašja, kako velikanski uspeh je dosegel, ker j narodnogospodarski odsek državnega zbora sklenil, da se ne udeležijo od vlade nameravane enketje glede kartelov. V resnici je pa to popolnoma brez pomena. V Ameriki smo videli, kako se znajo trusti ogniti tudi najbolj drakoničnim postavam. A pri nas je celo pot do take postavje jako dolga. V zbornici ni še edinstva niti glede tega, po kakih principih in v kaki meri se naj omeje karteli. Kje je potem še zakon, kje je pritrjevanje gospodske zbornice in kje sankcija! Torej nikar takega humbuga z brez-pomembnostimi. Dr. Krek naj le krepko dela za odpravo kartelnega oderstva, a oglasi se naj, kadar bo res imel kaj povedati. Veliko koristneje, kakor prazno renomiranje bi bilo, če bi dr. Krek malo pojasnil v »Slovencu«, kdo so tisti ljudje, ki si pri kartelih polnijo žepce. Mislimo, da bi njegove prijatelje zelo zanimalo, če bi jim navedel vse tiste strogo klerikalne kneze in grofe in druge imenitnike, ki so stebri raznih kartelov. To bi bilo potrebno, da ne bi »Slovenec« vedno le pavšalno zabavljaj na liberalce, ker se s tem le smeši, kajti slovenski liberalci nimajo ne enega človeka, ki bi bil tako srečen, da bi mogel biti pri kakem kartelu, pač pa bi se takega moža moglo morda dobiti med slovenskimi klerikalci, vsekako so pa vsi višji in visoki protektorji slovenskih klerikalcev zelo vneti člani različnih kartelov.

+ Provokacija. Včeraj smo dobili po pošti dve pismi od tukajšnjega deželnega kot tiskovnega sodišča. Ker je bil naslov slovenski, smo pismi sprejeli. Ko smo pa kuverti odprli, smo opazili, da se v njih nahajata dve nemški razsodbi graškega nad-sodišča, v zadevi konfiskacij člankov »Atentat na mestne hranilnice« ter »Prestolonaslednik Fran Ferdinand in vojvodinja Hohenberg«. Dobro vedo, da bi sicer nemški razsodbi z vsjo odločnostjo zavrnili, je nam sodišče te nemške spise potem pošte nekako vtihotapilo v roke s pomočjo docela slovenskega naslova na kuvertu. Ker se je to že enkrat zgodilo in ker smo takrat z vsjo odločnostjo protestirali proti takemu postopanju, se ne moremo ubraniti prepričanja, da ima c. kr. deželno sodišče namen nas brskirati ter nas žaliti v naših narodnih čustvih. Proti takemu postopanju moramo ogorčeno ugovarjati, to tem bolj, ker je sodišče v prvi vrsti poklicano spoštovati in varovati obstoječe državne zakone. Člen XIX. državnih temeljnih zakonov janičji pripadniku vsake narodnosti popolno jezikovno ravnopravnost v šoli in uradu. Ljubljansko deželno sodišče je torej nasproti nam kršilo državne temeljne zakone, dasi je prav ono kot zavetišče pravice in zakonitosti bolj kakor katerakoli drugo državna oblast vezano na to, da izpolnjuje obstoječe postavje.

+ Občinske volitve na Viču. Izid volitev je znan v I. in II. razredu. V I. razredu je zmagoval 7 naprednih kandidatov in sicer Fran Oblak s 131, Končan s 131, Robežnik s 125, Knez z 82, Pirnat z 78, Travens z 75 in Sojers z 74 glasovi. Osmi napredni kandidat, Josip Trihuč, je ostal v manjšini za samo en glas. Mesto njega je izvoljen klerikalec Novak. Tribučovo neizvolitev so zakrivali nekateri malkontentni, kar zasluži najstrožjo obsodbo. V II. razredu je zmagoval klerikalna lista s patrom Čampom na čelu. Klerikalna večina znaša samo 15 do 20 glasov. Klerikalni kandidatje so dobili od 128 do 148, napredni pa od 120 do 134 glasov. Izid volitev v III. razredu še ni znan, ker se je pričel skrutinj šele danes popoldne ob dveh. Dasi bo torej oficalni izid volitev znan šele danes zvečer, vendar se po zanesljivih informacijah že sedaj lahko reče, da bo v tem razredu prodrl napredno-socialnodemokratiška koalicija s svojimi kandidati.

+ Iz notarske službe. Dr. Konrad Stöcklinger, notar v Radečah, je prestavljen v Marenberg.

+ Iz finančne službe. Za finančnega konceptnega praktika pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani je imenovan dovršen pravnik dr.

Ludovik Ladiha. Kot davčna nadzornika sta imenovana v Radovljici finančni konceptist Ivan Korbar v Krškem in za okrajno glavarstvo v Krškem finančni konceptist Avgust Sedlar v Črnomlju. Provizorični finančni konceptist Josip Mozetič je prestavljen od okrajnega glavarstva za ljubljansko okolico v Črnomelj, davčna praktika Franc Zeleznik iz Trebnega v Novo mesto, Ivan Modronič iz Črnomlja na Brdo, davčni asistent Andrej Uderman iz Kočevja v Novo mesto, Ernst Kramaršič iz Radovljice v Ljubljano (za okolico), Ivan Drobivnik iz Ljubljane v Kočevje, davčna praktika Andrej Hutter iz Kočevja v Idrijo, Frane Ramor iz Mokronoga v Novo mesto in davčni asistent Frane Schweiger iz Ljubljane v Senožeče.

+ Iz ljudskošolske službe. Okrajni šolski svet v Kranju je imenoval na mesto obolelega učitelja voditelja v Bukovici Ivana Lešana kot suplenta bivšega učitelja na zasebni Ciril-Metodovi dekliški šoli v Trstu. — Okrajni šolski svet v Kamniku je imenoval za provizoričnega učitelja na dvorazrednici v Dolu dovršeno kandidatino Heleno Fischer in na mesto obolele učiteljice Ane Zarnik bivšega provizoričnega učitelja v Komendi Marijano Stepišnik kot suplenta v Moravčah, in na mesto obolele Marije Stare kot suplenta na Blagovico bivšega provizoričnega učitelja Angelo Miselj.

+ Zavod društva »Mladike« je po svoji urejenosti, praktičnosti in modernosti zaslovel že po vsem slovanskem jugu. V zavodu se nahajajo gojenke ne samo iz vseh slovanskih dežel, marveč tudi iz Hrvatske, Slavonije, Bosne in Hercegovine ter iz Dalmacije. In temu se ni čuditi, saj je nesporno, da ni na slovanskem jugu zavoda, ki bi se mogel kosati s podjetjem »Mladika«. Ako pa se bo poskrbelo še za to, da se bo v zavodu redno poučeval se hrvatsko-srbski jezik, smo prepričani, da bodo hrvatski in srbski starši raje zaupali svoje hčerke slovenski »Mladiki«, kakor pa kateremukoli drugemu, a tujemu zavodu.

+ Prva slovenska tovarna igralni kart. Kakor posnemamo iz uradnega lista, se je preustrojila tukajšnja tvrdka »Prva slovenska tovarna igralnih kart« Fran Čebokli & dr. v družbo z o. z. pod istim imenom, h kateri sta pristopila kot družabnika veletrežec g. Urban Zupanec in »Ljubljanska kreditna banka«. Iz tega dejstva je sklepati, da to naše domače podjetje napreduje in se razvija, želeli bi bilo samo, da bi to podjetje podpirali tudi razni komadni slovenski igralci, ki iz komoditete še vedno segajo po nedomačem blagu.

+ Reklamni koledarji se letos še smejo razdeljevati! Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja, da je odprava reklamnih koledarjev v zmislu sklepa gremialnega zbora z dne 28. maja 1911 uveljavljena šele za leto 1913. One trgovce, ki so si reklamne koledarje za leto 1912, že naročili ali pa nameravajo to storiti, opozarjamo, da lahko brez ovir še dajo te reklamne koledarje svojim odjemalcem za leto 1912. S tem popravljamo notico, v kateri je bilo pisano, da so reklamni koledarji že za leto 1912 prepovedani. Letos še lahko vsak trgovec dá svojim odjemalcem reklamne koledarje za leto 1912.

+ Ponesrečen kaplan. Kaplana G., o katerem smo zadnjič poročali, da je med vožnjo pri Medvodah skočil z vlaka iz strahu, da se ne dozene njegova identiteta, ker je nesramno nadlegoval v kupeju neko gospo, so našli težko poškodovanega ob progi. Prepeljali so ga v tukajšnjo deželno bolnico. Kakor čujemo, bo kaplan težko okrevaj, ker so se mu pretresli možgani.

+ Umrl je v sredo 11. t. m. na Vrhniko po daljši bolezni oficijant v pokopju, gosp. Andrej Gregorič. — Blag mu spomin!

+ Aretovana trojica. Minuli teden je bilo po 4. zjutraj, ko so šli pomočniki in vajenci k počitku, pri pekovskem mojstru Jožetu Bončarju Predškofijo v prodajalnico ulomljeno ter iz zaklenjene omare ukradenih 800 K. Policija je konstatovala, da je tat imel od omare ponarejen wertheimov ključ in takoj nato začela s poizvedbami. Kot osumljence je aretovala 20letnega pomočnika Jožeta Vrečarja iz Slivnice pri Celju, 16letnega vajenca Popraska iz Spodnjega Štajerja in 15letnega Jožeta Hlebsa iz Špod. Hrušice. Pri Vrečarju so dobili 33 K denarja in mnogo raznih novih potrebščin. Ker se je nabralo še nadaljnega gradiva, je policija aretovala tudi 18letnega trgovskega sotrudnika Antona Hlebsa, pri katerem je našla od omare duplikat wertheimov ključ njegovega šefa, s katerim bi bil ob dani priliki lahko izvršil tudi tam veliko tatvino. Le na tega leti tudi sumja, da je izmaknil ključ od predala za denar in ključ od glavnih vrat trgovine, s katerima bi bil šel svoj čas sam sebi na roko. Nadalje se je dognalo, da je ta zala-

gal svojega aretovanega brata s perilom, katero je kradel svojemu šefu. Poprask je bit po izvršeni predpis-kavi izpuščen, trilojaj je pa policija izročila čeželnemu sodišču.

+ Vlom. V noči od 10. na 11. t. m. je bilo pri kramarju Lipahu v Dobrunjah vlomljeno v trgovino in pokradeni 400—500 tolarjev po 5 K in 600 K drugega denarja. O vlomilcih nimajo še nobenega sledu.

+ O streljah na Dunajski cesti krožijo po mestu različne vesti. Kolikor je nam dosedaj znanega, so fijkarji hoteli napraviti s strelji le neumestno šalo. Po predpreiskavi je policija iz-pustila vse na prosto in zadevo ovadila državnemu pravdnistvu, obema hlapcema pa, ki sta streljala prepovedala vožnjo.

+ V Ljubljano padla. Včeraj popoldne je na Bregu ob obrežju Ljubljance pobirala kostanj Sletna Vera Muraljeva, kateri je spodrsnelo in zdrknila je v vodo. Sreča je hotela, da je to opazil mimo idoč hlapec Anton Krajšek, ki je takoj skočil v vodo in deklico še pravočasno rešil. Epileptik. Snoci je na Valvazorjevem trgu božjast vrgla delavca Antona Pozliča, katerega so na policijsko intervencijo prepeljali z rešilnim vozom v dež. bolnico.

+ Izgubljeno in najdeno. Dijak Josip Goršič je izgubil črno denarnico v kateri je imel 6 K denarja. Klepar-pomočnik Anton Zupančič je izgubil bankovec za 10 K. — Dijak Josip Zupančič je izgubil denarnico s 5 K. Podobar Fran Francič je izgubil srebrno uro. — Policijski stražnik Ivan Benedičič je našel vozno verigo. — Šolski učenec Ivan Bitenc je našel srebrno zapestnico.

Društvena naznanila.

+ Za Ipavčev večer Lj. Zvona, čigar vsopred smo včeraj objavili, vlada precejšnje zanimanje. V nedeljo bo gotovo lep jesenski dan in mnogo ljudi poleti iz mesta v okolico. Mislimo in pričakujemo, da nas ob povratku vseeno obiščejo. — Večkrat se včasih opravičeno mnogokrat tudi neopravičeno z občudovanjem vredno pridnostjo zabavlja čez naša pevška društva, le takrat seveda ne, kadar je treba pri važnih veseljah njihovega sodelovanja. Priznajmo. »Zvon« vse letošnje poletje ni mogel redno delovati, ker je bil angažiran pri nešteti narodnih prireditvah in je marsikateri teh pomagal do lepšega uspeha. Sedaj je prišel čas, ko se nam ona društva za naše sicer radevolje jim storjene usluge revanžirajo s tem, da nedeljsko prireditve, ki je stala mnogo truda in stroška posetijo in pri svojih prijateljih in znaničih agitirajo za čimvečjo udeležbo. Vsak zaveden Slovenec naj si šteje v dolžnost počastiti spomin pokojnih skladateljev bratov Ipavcev!

Prosveta.

+ Iz pisarne slov. gledališča. V soboto se poje drugič Jean Gilbertova opeteta »Sramežljiva Suzana« ki je pri premijeri splošno ugajala. Predstava se vrši za nepar + abonente. V nedeljo popoldne se igra drugič in zadnjič pri zelo znižanih cenah Nestrojeva burka s petjem v treh dejanjih »Talisman« kot prestavo za mladino. Pevske vlože pojeta g. Povhe in gdč. Thalerjeva. Predstava se vrši izven abonementa za lože par. Zvečer prvič na našem odru Rudolfa Straussa izvrstna komedija »Zlata skleda. Komedija je vesela satina na politično in pravno življenje francoski republiki Lusitaniji in je jako duhovita ter zabavna. Glavne vloge igrajo ga Šetfilova, g. Nučič g. Bukšek g. Šimaček ter Skrbinešek. Predstava se vrši za nepar + abonente.

Razne stvari.

+ Proces Wolff-Metternich. Grof Gisbert Wolff-Metternich je bil zaradi goljufije v treh slučajih obsojen na devet mesecev ječe, v kar se vračuna tudi šest mesecev preiskovalne-nega zapora. Wolff-Metternich je priglasil revizijo.

+ Delovanje provokaterja Bagrova. Preiskava zapuščine morileca Bagrova, ki je bil v službi Ohrane, je pokazala, da je Bagrov izdal več kot 100 revolucionarjev. Osem izmed teh so jih obesili, ostali pa so v sibirskih rudokopih. Izdal je tudi več izdelovalnic za bombe in več skrivnih tiskarn. Povzročil je tudi več kot 150 strogih hišnih preiskav. Iz tega se vidi, da je bilo delovanje Bagrova na polju denunciacije mnogostransko in jako obsežno.

Telefonska in brzojavna poročila

DRŽAVNI ZBOR.

Draginjski odsek.

Dunaj, 13. oktobra. Pogajanjem med strankami se je posrečilo dose-

či, da bo draginjska debata že danes ali v torek končana in brez prvega branja odkazano draginjsko vprašanje odsekom. Predsednik draginjskega odseka poslanec Mandić je sklical ta odsek za torek ob 4. popoldne k seji.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 13. oktobra. Mirovna pogajanja med opozicijo in vladno večino se nadaljujejo. V političnih krogih upajo, da se bo kompromis posrečil, če tudi se od sedaj sporazum med opozicijo in vladno večino ni mogel doseči. Predsednik poslanske zbornice je danes konferiral s klerikalnima voditeljema grofom Zichyjem in Štefanom Rakovszkim.

Stališče grofa Aehrenthala omajano.

Dunaj, 13. oktobra. V merodajnih krogih vlada mnenje, da bo grof Aehrenthal kmalu sledil bar. Schönauhu. Začel se je proti njemu prav isti tihi boj, kakor se je vodil pred časom proti baronu Schönauhu. Prve strele je oddalo glasilo »Reichspost«. Zunanjemu ministru se naravnost odreka možnost za nadaljnjo vodstvo zunanjega ministrstva, očita se mu tudi, da je bil preveč popustljiv napram postopanju vojvode abruškega v Jadranskem morju in da se je preveliko žrtvovalo za aneksijo Bosne in Hercegovine, dočim se je Italija brez vsega polastila Tripolitani, ki je večja nego Italija. Kot njegovega naslednika imenujejo češkega ferdaleca dež. poslanca Otokarja grofa Czernina, ki uživa posebno zaupanje gotovih merodajnih faktorjev.

Odseki.

Dunaj, 13. oktobra. V današnji seji državnega zbora so se vršile volitve v odseke. Mladotiči so prepustili poslancu dr. Ravniharju mandate v treh odsekih. Izmed Jugoslov-anov so v odsekih sledeči poslanci: 1. Odsek za državne uslužbence (51 članov): Dulbič, Gostinčar, Mandić, Vukotić; 2. nacionalno - politični odsek (51 članov): Grafenauer, Gregorič, Smollaka, Spinčič; 3. bosanski odsek (51 članov): Ravnihar, Barbo, Biankini, Krek, Laginja, Prodan; 4. odsek za razdolžitve posestev: Spinčič, Laginja, Hladnik; 5. proračunski odsek (51 članov): Čingrija, Dulbič, Korošec, Šusteršič; 6. železniški odsek: Biankini, Jare, Korošec; 7. finančni odsek (51 članov): Ivčević, Von, Korošec, Šusteršič; 8. odsek za poslovnik: Ivčević, Pogačnik; 9. obrtni odsek: Čingrija, Jare, Mandić, Žitnik; 10. pravni odsek (26 članov): Von; 11. politični odsek (51 članov): Hladnik, Povše, Smollaka, Roškar; 12. tiskovni odsek: Ivčević, Žitnik; 13. socialno politični odsek (51 članov): Gostinčar, Hinkovič, Krek, Tresič, Vrstovšek; 15. naučni odsek (51 članov): Smollaka, Spinčič, Jaklič, Vrstovšek; 16. justični odsek (26 članov): Jare, Spinčič; 17. odsek za moralniško zavarovanje (26 članov): Ravnihar, Ryba, Čingrija, Dulbič; 18. davčni odsek (51 članov): Vukotić, Povše, Šusteršič, Pogačnik.

Dunaj, 13. oktobra. V hrabni odsek, ki šteje 51 članov, so bili izvoljeni izmed Jugoslov-anov: Dr. Tresič - Pavičič, Jos. Pogačnik, Ignacij Žitnik in Pišek, v vinski odsek, ki šteje 26 članov, pa poslanci: Dr. Ravnihar, Biankini, dr. Laginja in Brenčič. Ko so bili odseki izvoljeni, se je nadaljevala draginjska debata. Kot prva sta govorila poslanca Zahradnik in Gross.

Zvišanje uradniških plač. — Klerikalci nadaljujejo izdajalstvo nad uradništvom.

Dunaj, 13. oktobra. Med posameznimi strankami se vrše pogajanja, da bi se zvišala postavka za zvišanje uradniških plač v vladnem predlogu sporazumno in brez debate v parlamentu od 30 milijonov na 50 milijonov kron. Nemški »Nationalverband« je v tem smislu interveniral in sklene prinesiti tak predlog pred parlament, če se uradniki zavežejo, da opuste med pogajanjem vsako pasivno resistenco. Prihodnji teden bo zbornica razpravljala o reformi uradniških plač. Prvotno je obstojal namen odkazati predlog brez prvega branja odseku, ker pa so bili nekateri poslanci, med njimi tudi slovenski klerikalci proti temu, se bo moralo vršiti prvo branje.

Jugoslovanski klerikalni poslanci proti uradnikom. Dunaj, 13. oktobra. Prihodnji teden se prične v parlamentu razprava o zvišanju uradniških plač. Vse stranke so se zedinile nato, naj se razprava vrši brez prvega čitanja in naj se predloga takoj odkaze odseku, samo jugoslovanski klerikalni poslanci vztrajajo pri svoji zahtevi, da se ima vršiti tudi prvo branje imenovane zakonske predloge. Valed tega stališča slovenskih in hrvatskih klerikalcev se bo rešitev za uradnike skrajno nerečnega vprašanja seveda zelo zavleklo.

Smrti matere avstrijskega zunanjega ministra.

Praga, 13. oktobra. Na gradu Doxan je umrla mati avstrijskega zunanjega ministra baronice Marija Aehrenthal.

Železničarji, parlament in vlada.

Dunaj, 13. oktobra. Danes opoldne se je pričela konferenca zastopnikov velikih parlamentarnih strank z voditelji železničarjev. Seja še traja in je mestoma zelo burna. Železničarji so hoteli poslati deputacijo k ministrskemu predsedniku baronu Gautschu. Ta pa je sprejem deputacije odklonil, pač pa je poklical za 1/4 na 4. k sebi zastopnike raznih strank, da jim pojasni svoje stališče v železniškem vprašanju. Te konference se udeležijo okrog 50 poslancev.

Železniška nesreča.

Ustje na Labi 13. oktobra. Na tukajšnji postaji je danes ob pol 7. zjutraj trčil oseben vlak v lokomotivo tovornega vlaka. Eden železniški uslužbenec je bil ubit, 30 potnikov pa težko ranjenih.

Revolucija na Kitajskem.

Peking, 13. oktobra. Vedno bolj se razširja revolucija v kitajskih provincijah. Rebeli so zavzeli mesto Cungking in imajo v rokah celo provincijo Hupeh. Napovedali so cesarski vladi boj. Vso to provincijo so vstasi popolnoma zasedli.

Viharji s potresom v Ameriki.

New York 13. oktobra. V Kaliforniji divjajo veliki viharji, ki jih spremljajo potresi in povodnji. Več mest je popolnoma razdejanih. Več kakor 600 ljudi je poginilo.

Italijansko-turška vojna.

Ekspedicija v Tripolisu.

Rim 13. okt. Iz Tripolisa poročajo, da je baje začel poveljnik turškega vojaštva, ki stoji zunaj Tripolisa pogajanja z italijansko posadko ter se hočejo turški vojaki udati.

Rim 13. okt. Izkrancje italijanskega vojaštva v Tripolisu se je popolnoma presrečilo in je upati, da je zavzela Italija Tripolitanijo brez nadaljnega krvoprelitja.

Ob Črnogorski meji.

Carigrad 13. okt. Zunanje ministrstvo je dobilo brzjavno obvestilo, da je 17 črnogorskih vojakov prekorajilo mejo in začelo boj s turško obmejno stražo. Na turški strani sta bila 2 vojaka ubita, 3 so bili ranjeni. Izmed Črnogorcev je bilo 12 vojakov usmrčenih in ranjenih.

Mobilizacija na Tuškem.

Carigrad, 13. oktobra. V vijaletu Janina je mobilizirala Turčija 18 bataljion vojaštva ter jih pomnožila z rednimi četami, ki imajo nameh, da preprečijo vsak pokus Italije izkrcati vojaštvo v Albaniji. Dva bataljona sta odšla iz Soluna v Elasono. Razpoloženje vojaštva je baje najboljšje.

Šola sovrastva.

Carigrad, 13. oktobra. Tu se je ustanovilo društvo sovrastnikov Italije, ki si je stavilo za nalogo organizirati najstrožji boj kot Italijanom in vzgajati mladino v sovrastvu proti Italiji.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pustostemšek.

Prijeten večer bode jutri

3524 v soboto v

Držilovi gostilni na Rinski cesti 11.

Za dobro večerjo in pijačo najbolje preskrbljeno. Izborjen pelinkovec in sladek most.

Krasni 5013

pariški modeli

so že v popolnem številu došli.

O. Bernatovič. — Angliško skladišče oblek Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Zahvala.

Za mnoge dokaze odkritosrčnega sočutja in tolažbe med boleznijo in ob prebrdli izgubi naše edine, nepozabne hčerke

Majice

izrekava tem potom svojo iskreno zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo vsem onim sorodnikom prijateljem in znancem, ki so ljubljeno dete s cvetjem kar obsuli in se udeležili pogreba v tako obilnem številu; zlasti še matčkom, ki so jo z venci in šopki spremlili do prezgodnje jamic.

Zahajeta Zdravca in Ivanka Leshovc.

Meteorološko poročilo.
Vilna nad morjem 300-2. Srednji zračni tlak 30.76 mm

oktobra	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetrost	nebo
12.	2. pop.	743.3	14.6	slab jug brezvetr.	jasno
13.	7. zj.	741.7	3.3	"	megla

Srednja včerašnja temperatura 8.1°, norm. 11.1°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Zastoj
in franko dobi na zahtevo vsak moj glavni katalog z okoli 4000 slikami darilnih in vseh vrst predmetov za hišno rabo. C. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, Most št. 1166 (Češko).

Jako zanimiv, zabaven in poučen
list s slikami
je
Ilustrovani Tednik
ki izhaja vsak petek, ter stane
.. četrt letno le 1-80 K. ..

Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem! Naslov: **Ilustrovani tednik, Ljubljana.** 763

Umetni in trg. vrtnar
Ivan Bizovičar
Ljubljana, Kolezijske ul. 16
1542 izvršuje
šopke, vence in bukete
za razne prilike.
Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.
Prodaja cvetlice, raznovrstne sadike cvetlic in zelenjavo.
Naročila na deželo hitro in vestno.

Modna trgovina
O. Jezeršek
na Mestnem trgu
priporoča
svojo veliko izbiro damskih čepic, perila, zavrtnic, pletenin, rokavic, predpasnikov itd.
po znano nizkih cenah.
Kupujte v slovenski trgovini!

Zbirka
avstrijskih zakonov
v slovenskem jeziku.
I. zvezek:
Kazenski zakon
o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatnim
tiskovnim zakonom
z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.
V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 v. n.
Narodna knjigarna
v Ljubljani.

2 čevljarska pomočnika
sprejemem takoj v trajno delo.
Ant. Kromec, čevljar v Metliki.

Ako iščete dobrega, zanesljivega nakupnega vira za porabne in darilne predmete zahtevajte takoj po dopisnici bogato ilustrovani katalog z okoli 4000 slikami.
C. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad, Most 1173, Češko.

Jedilni krompir 3477
belomesnat, v rumenih oblicah 10.000 kg K 660.— Jedilni krompir, rožnik 10.000 kg K 730.— Jedilni krompir, modri rožnik 10.000 kg K 620.— **Debele soljane glave**, bele 10.000 kg K 700.— oziroma po vsa-kokratnih najnižjih dnevnih cenah iz našega ogrskega nakladališča, naloženo a la rinfusa ali v vrečah, ki jih računamo po lastni ceni. Poleg tega dobavljamo česno čebulo in semen-sko čebulico, najfinjši delikatesni med in papriko, za katere pridelke na željo radi postre-žemo s specialnimi ponudbami. Ker krompir in zelje dobavljamo z različnih postaj, si pridržujemo, da stavimo ponudbo franko do-ločitvena postaja. Dobavljamo samo izbran, krompir. Pogoji: Pol denarja naprej. Ostanek po povzetju. Prva segedinska kmetijska zadruga (I. Szegediner Landw. Gen.) Szeged, Ogrsko.

Cenj. občinstvu naznanjamo, da smo priznalo dobro
Laško kuhinjo
(nasproti glavne pošte — pri „Maliču“)
novo preuredili in starega, dobro poznatega kuharja »Senatorja« zopet pridobili.
Istotam se sprejmejo deklice v kuhinjski ponk ter se lahko abonira na dobro hrano.
Za obilen obisk se priporoča
3494 **Nova direkcija.**

Pozor! Ugodna prilika! Pozor!
Dne 6. novembra t. l.
se prodaja dražbenim potom v Bohinjski Bistrici
„Hotel Turist“
v prometno najboljši legi z zemljiščem vlož. št. 62.

Dražba se vrši pri c. kr. okrajni sodni in Radovljici dne 6. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne, koder je tudi že prej zvedeti dražbene pogoje (v sobi št. 31). 3510

Podjetni gostilničar, kateri išče priliko dobrega zaslužka, naj se zanima za to priložnost. 3496

RAZGLAS.
V smislu deželnega zakona z dne 17. junija, 1870 št. 21 dež. zak. o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov, naročam vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom, zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. novembra letos
svoje sadno in olepševalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in hišne stene na vrtilih, na poljih in na travnikih očisti zapredenih gosenic, mrčesnih jajec in zapredkov (ličin) in sežgati, ali kakor si bode pokončati, nabrana gosenična gnezda in jajca.
Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokažejo na drevju, grmovju in rastlinah, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče a najdalje do 15. maja.
Kadar se drevje, ki so ga napadle gosenice, poseka, ali kadar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsejajo, tedaj se tako drevje oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak morajo se ali gosenice obrati od njih ali pa drevje in veje precej sežgati.
Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepotebnega drevja, lepotebnega grmovja in drevoredov, potem od drevja ob gozdnih robovih v istih slučajih, kjer tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti ob ranih urah otresati in pokončavati ali obračati kmetijstvu na korist.
Na polju se morajo črvi (podjedi, ogrci) pri oranju ali kopanju zemlje precej za plugom, motiko pobirati in takoj pokončati.
Če se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določene- nega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove stroške, vrhu tega pa se mu naloži na korist občinske blagajne globa od 2 do 20 K; in če bi se to ponovilo, do 40 K; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.
V Ljubljani, dne 5. oktobra 1911.
Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade sveta t: **Laschan, I. r.**

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Dolžniška glavica K 2.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 200.000 kron.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4 1/2 % Priporoča promese dunajskih komunalnih srečk za žrebanje
02. novembra t. l. Glavni dobiček K 300.000. Cena K 18.

išče stanovanje
z 2 sobama eventualno tudi 3 sobami, v bližini »Narodne tiskarne« 3483
za februar termin ali tudi prej.
Ponudbe na upravnishvo »Slov. Nar.«

Konkurenčna ura budilka
amerikanskega siste-
ma, idoča v vsaki legi,
trpežna, dobre kakovosti,
z triletnim pis-
menim jamstvom, da
gre dobro in pravilno,
K 2-90, 3 kom. K 8; s
kazalom, ki se po noči
sveti komad K 3-30, 3
kom. K 9. Ila kakovosti
K 2-50, s kazalnikom,
ki se po noči sveti K
2-80. — Nikak riziko!
Zamena dovoljena ali
denar nazaj! Razpošilja po povzetju ali če se
naprej denar pošlje, priznajo jako zmožna sve-
tovna trdka Prva tovarna ur Jan Konrad
c. in kr. dvor. dobavitelj Most št. 1146,
Češko. — Bogato ilustrovan glavni katalog z
ca 4000 slikami na zahtevo zastoj in franko.

Stanovanja
išče gospodična pri fini rodbini, s ka-
tero bi mogla hoditi k raznim zabavam.
Zglasiti se je v »Prvi anončni pisarni«
Franciškaška ulica št. 8. 3512

Tigraste spalne odeje
dobro stanovitne
kakovosti. Št. 2051.
Okazijske tigraste fla-
nelaste odeje, debele,
temelj melirane, s pa-
sasto borduro 175 x
100 cm velikosti K 2-20.
Št. 2051 1/2. Ista. 124 x
200 cm velika K 2-40.
Št. 2050. Izredno ceno
spalna odeja, svetlo-
siva s pisano borduro 175 x 100 cm velika K 1-70.
Št. 2050 1/2. Ista boljše, kakovosti 190 x 130 cm
K 2-40. Največja izbira v mojem glavnem katalo-
gu. Brez rizika. Zamena dovoljena ali denar
nazaj. Pošilja naravnost privatnim po povzetju
ali denar naprej priznajo jako zmožna svetovna
firma c. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad,
razpošiljalnica v Mostu št. 1156,
Češko. — Glavni katalog z okoli 4000 slikami
na zahtevo gratis in franko. 2923

Izjava.
Na mnoga vprašanja izjavljam, da
moja hiša nasproti cerkve sv. Florijana
ni naprodaj. Najvljudneje se cenj. go-
stom in odjemalcem priporočam, da
me ravno tako obiskujejo kakor doslej.
Z odličnim spoštovanjem 3511
gostilna Amerikanec, R. Škulj.

Krojaštvo
se priporoča, za 3482
izdelovanje oblek.
Najnovejši kroj, najokusnejša iz-
vršitev, najnižje cene.
Josip Ahčin,
krojaški mojster
Dunajska cesta 5, Gaševa ulica 2.

Zgovorna dama
prikupljive zunanosti, dobi
lep zaslužek.
Kako, pojasnuje pisarna »Universal« v Ljubljani.

Velika hiša za 18 tisoč K.
Prisilna dražba Hrenove hiše v Litiji, v kateri je nastanjeno okrajno
glavarstvo, vrši se 2. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne pri sodni in
Litiji.
17 sob, 4 kamre, 1 kopalna soba, 2 jedilni shrambi, 5 stranišč, 2 ku-
hinji, 4 obokane kleti, drvarnice in vodovod.
Zemljeknjižni zaznamek vl. št. 306 k. o. Hotiče, parc. št. 1352/1 in
1591. Štiri metre od železnice, 40 metrov od kolodvora. — Najnižji ponudek
18000 kron.
Popis objekta se vpogleda pri okrajni sodni in v pisarni
konkurne mase upravitelja 3419
Dr. F. Papeža v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 4.

Modna in konfekcijska trgovina
M. Hrištovič-Bučar
se je preselila v lastno hišo na Stari trg 9.
Priporoča zelo pomnoženo damsko in otroško zimsko
konfekcijo po znano najnižji ceni, tudi po meri.
Posebno krasne kostume, plašče, pelerine,
razne jopiče, krila, domače halje ter
: bluze in otroški oblekice. :
Velika izbira perila in higijeničnih potrebščin za novorojenčke.
: : : Ušako modno blago. — Pošilja na izbiro tudi po pošti. : : :

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.
Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani je po prošnji lastnika **Viktorja**
Petscheta, posestnika v Ljubljani, Poljanska cesta, št. 9. na prodaj
po javni dražbi zemljišče vlož. št. 41 kat. obč. Poljansko predmestje, obsto-
ječe iz parcele št. 14/1
hiše št. 9. na Poljanski cesti in 14/2 gospodarsko poslopje;
v omenjeni hiši se nahaja staroznana gostilna pri »Johanesbirtu«. Izklicna cena
znaša 32000 K. Dražba se bo vršila
dne 14. oktobra 1911 ob 10. uri dopoldne
na licu mesta v hiši št. 9. na Poljanski cesti.
Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo.
Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice
brez ozira na prodajno ceno.
Dražbeno izkupilo je plačati v 8 dneh po domiku v roke g. sod. komisarja.
Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču ali pa sodnemu ko-
misarju g. Matiji Hafnerju, c. kr. notarju v Ljubljani. Pojasnila daje tudi lastnik
zemljišča sam na svojem domu.
C. kr. okrajna sodnica v Ljubljani, oddelek I.,
dne 10. oktobra 1911.